

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ECONOMIA** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2024

Núm. 28

Presidència **del Sr. Sergio Rodríguez i Farré**

Sessió celebrada dia 7 de novembre de 2024

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 7198/24**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a inclusió de les clàusules socials i mediambientals en la contractació pública de les Illes Balears..... 342
- 2) **RGE núm. 9091/24**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a ajudes del fons del Pla de recuperació, transformació i resiliència..... 345
-

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Sí, president, Anabel Curto substitueix Jacobo Varela.

EL SR. BONA I CASAS:

Sí, president, Carles Bona substitueix Marco Antonio Guerrero.

LA SRA. PEREIRA I SANTÍN:

Sí, president, Marta Pereira *sustituye a Pedro Álvarez*.

EL SR. PRESIDENT:

Passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 7198/24 i 9091/24.

1) Proposició no de llei RGE núm. 7198/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a inclusió de les clàusules socials i mediambientals en la contractació pública de les Illes Balears.

En primer lloc, debatrem la Proposició de llei RGE núm. 7198/24, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a la inclusió de les clàusules socials i mediambientals en la contractació pública de les Illes Balears, i, per la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Riudavets, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Moltes gràcies, president, bon dia a tothom. Aquesta proposta té com a objectiu enfortir el paper de la contractació pública com una eina per al progrés social i la sostenibilitat mediambiental. No és una idea nova, de fet, diversos ajuntaments i governs autonòmics ja han aplicat clàusules socials amb èxit i han demostrat que la contractació pública pot anar més enllà de la mera adquisició de béns i serveis per contribuir activament al benestar de les persones i del nostre entorn.

Recentment, el 30 de setembre, es va celebrar una jornada organitzada aquí, per la Fundació Deixalles, sobre compra pública responsable; aquesta jornada va tenir com a objectiu compartir i promoure les millors pràctiques en compra pública que es fan a les Illes Balears. Es varen exposar exemples de bones pràctiques i licitacions, i he pensat que aquesta era una manera molt didàctica d'entendre el que pretenem amb aquesta PNL.

Així que compartiré alguns exemples reals: per exemple, en el cas del Consell de Mallorca, conec el de la passada legislatura, es van aplicar clàusules de reserva per a empreses d'inserció laboral amb contractes de serveis com el

manteniment de jardins, açò va permetre que persones en risc d'exclusió social no només trobessin feina, sinó que també adquirissin experiència laboral valuosa i enfortir, a més, el seu camí cap a una plena integració social.

Un altre exemple ens ve del Govern de les Illes Balears, també conec el de la passada legislatura el qual, en projectes de construcció pública, va exigir l'ús de materials sostenibles i d'aplicació de mesures d'eficiència energètica. Gràcies a aquesta iniciativa, edificis com les noves instal·lacions educatives han pogut reduir la seva petjada de carboni en donar resposta a les exigències de sostenibilitat que reclama la nostra societat.

Si passam a altres comunitats, l'Ajuntament de Barcelona aplica des de fa anys una reserva de contractes públics per a empreses d'economia social, com ara cooperatives, centres especials d'ocupació i empreses d'inserció laboral; un exemple n'és la reserva de contractes per al servei de neteja d'equipaments municipals i el manteniment de parcs i jardins. O l'Ajuntament de Madrid, que també ha impulsat mesures de reserva de contracte públic per a empreses d'economia social; un cas concret és la licitació dels serveis de càtering i menjadors escolars per a centres educatius municipals, aquí donen prioritat a les empreses d'inserció laboral i cooperatives. Navarra és una altra comunitat pionera en l'aplicació de reserves de mercat per a empreses d'economia social i un exemple rellevant n'és la contractació de serveis de neteja i manteniment d'edificis públics reservats per a centres especials d'ocupació i empreses d'inserció. El Govern Basc també ha implementat una reserva de contractes per a empreses d'inserció i centres especials d'ocupació a sectors com el manteniment de mobiliari urbà i la gestió de residus.

Aquesta proposta el que cerca és assegurar que aquestes bones pràctiques es converteixin en una norma a les Illes Balears, en un exemple per a la nostra administració i fer que la nostra comunitat sigui un referent en contractació pública responsable i apliqui criteris socials i mediambientals de manera constant i rigorosa.

A més, per assegurar que aquests objectius es compleixin, la nostra proposta inclou mecanismes de transparència que garanteixin que cada euro gastat en contractació pública es destina a projectes que beneficien la societat i el medi ambient, amb informes anuals que permeten a la ciutadania conèixer l'impacte real d'aquestes polítiques.

Amb aquesta PNL insta el Govern a fer de la contractació pública un pilar de justícia social i de sostenibilitat ambiental. A més, amb una col·laboració estreta entre el Govern, els consells insulars i els ajuntaments asseguram una aplicació homogènia i coherent d'aquestes clàusules i maximitzar l'impacte positiu de la contractació pública a totes les Illes Balears.

Per açò, demanam el suport de la resta de grups per avançar cap a unes Balears més justes, inclusives i sostenibles.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riudavets. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Rosa, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltes gràcies, Sr. President. En primer lloc, vull agrair a la Sra. Riudavets que hagi fet aquesta proposta. Com bé saben tots vostès, la Llei 9/2017, la Llei de contractes del sector públic, preveu a l'article 1.3, o encomana, a l'article 1.3, que tots els ens públics, quan contractin, hagin d'incorporar clàusules socials i ambientals, i ho fa amb dues motivacions: per una banda, amb la convicció que la seva inclusió millora la relació qualitat-preu i, en segon lloc, perquè la vocació és que les clàusules socials i mediambientals permetien fer de la contractació pública un agent de desenvolupament de les polítiques públiques sectorials.

I en aquest sentit, la llei és prou clara, la inclusió de les clàusules socials i ambientals és preceptiva i ha de guardar relació, bé, sempre que guardi relació amb l'objecte del contracte.

La llei és del 2017 i deriva d'una directiva que és anterior i, des d'ençà, és vera que s'han aprovat acords del Consell de Govern aquí, a Balears, però també a altres territoris, com bé ha comentat la Sra. Riudavets. Tenim guies de compra pública responsable a tots els nivells de govern, a nivell europeu, a nivell estatal i a nivell autonòmic, i també en alguns casos n'hi ha a nivell local. Hi ha obligacions a la normativa sectorial, a la normativa ambiental, a la normativa energètica, a la normativa social, a la normativa laboral, etc., és a dir, totes aquestes normatives incorporen qüestions com les clàusules que han de primar la contractació pública. Però, tot i així, segueix havent-hi una forta desconexió entre el mandat imperatiu de la llei, tant de la Llei de contractes del sector públic, com de la normativa sectorial, i la realitat de la contractació pública, sigui la del Govern, la dels consells insulars, però també la dels ajuntaments o de qualsevol altre organisme.

En consonància amb la consideració que fa a Llei de contractes del sector públic que el preu no sigui l'únic criteri de determinació de la selecció, l'únic criteri determinant, el que planteja precisament la Llei de contractes és que s'ha de valorar la relació qualitat-preu i l'única manera de fer-ho és incorporant, precisament, criteris d'aquests tipus.

Tot i així, la preponderància del preu en la contractació segueix essent excessiva a la pràctica totalitat dels contractes de l'administració pública a tots els nivells, i ens ho indiquen d'autors diversos, com pugui ser González García, amb un estudi de l'any 2023; també s'han analitzat nombrosos contractes de l'administració pública per part d'autors, com Vicente Dávila, a l'any 2019, o Lazo Vitoria, a l'any 2021, que ens indiquen que la generalització d'aquest element mediambiental és insuficient a dia d'avui.

I en aquest sentit, jo crec que la proposta que ens du la Sra. Riudavets va en la línia, precisament, no només d'aconseguir l'acompliment de la llei, tant la de contractes com la sectorial,

sinó, a més a més, identifica quins són els elements que manquen pels quals no s'acompleix aquesta normativa.

El primer de tot, i el punt 1 crec que és prou obvi, és a dir, la llei s'ha de complir i, per tant, crec que tots amb això estarem tots d'acord. I el punt 2 va en la línia, precisament, de com fem efectiu aquest compliment, i la formació dels òrgans de contractació és fonamental, perquè sovint hi ha un desconeixement d'aquestes obligacions, no tant que existeixin les obligacions, sinó de com fer-les operatives per dur-les a terme. I això és important perquè qui dissenya normalment un contracte, idò, per una banda, el tècnic competent en la matèria i, per l'altra, l'òrgan de contractació, i l'òrgan de contractació sap de contractació, però no sap sobre la matèria, i el tècnic competent en la matèria sap de la matèria, però no sap de contractació, i és necessari fer aquest pont, perquè si no ens passa que els contractes no serveixen precisament com a agents del desenvolupament de les polítiques públiques.

A més dels criteris de selecció, que podríem dir que són importants, hi ha altres elements que són importants, com puguin ser els criteris de solvència tècnica, que crec que la Sra. Riudavets, al punt 4 de la proposta, molt encertadament incorpora. I és important fer-ne esment perquè després ens passen problemes, com hem vist amb el Contracte 5/2023, de subministrament de fruites del FOGAIBA, que el problema era que els criteris de selecció eren correctes, però els criteris de solvència tècnica per avaluar-los no ho eren.

I en aquest sentit, nosaltres donarem suport a aquesta proposició no de llei, perquè crec que és encertada i que en l'únic que redunda és en el compliment de la normativa.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rosa. Per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Castells, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Creiem que aquesta proposició no de llei és molt oportuna, sobretot perquè, en el marc en què s'insereix, que és entendre que l'administració pública és un agent econòmic fonamental. És clar, els particulars prenem els nostres..., els particulars també som un agent econòmic fonamental, nosaltres prenem les nostres decisions i tenim en compte molts criteris a l'hora de comprar, no sempre tenim en compte el preu, no? I del que es tracta és, d'alguna manera, de traslladar a l'àmbit de l'administració pública la valoració, la ponderació de tota una sèrie d'elements que són els que determinen la nostra elecció com a consumidors. I aquest consumidor, ja sigui un particular, que ja dic que és un agent econòmic important, però, és clar, l'administració és un agent econòmic encara molt més important perquè, evidentment, té una capacitat de compra molt més gran que qualsevol particular.

Està clar que els criteris clàssics de mercat no sempre són els més eficients a l'hora d'assignar els béns, i això els particulars ho tenim molt clar perquè fem moltes ponderacions

a l'hora de decidir, per exemple, comprar un cotxe, no?, no sempre comprem el més barat, tenim en compte moltíssims criteris, fins i tot de proximitat i de quilòmetre zero, hi ha gent que només compra cotxes fabricats al seu país. I, evidentment, si passam a altres altres tipus de compres més habituals com les que faria l'administració pública, de determinats serveis, per exemple, quan un particular decideix a quins serveis socials acudeix, per exemple, per què hi hagi de la seva gent major, o fins i tot a quines activitats esportives porta els seus fills, doncs segurament té en compte moltes altres coses a banda de simplement el preu.

I el que està clar és que en tots aquests elements de... o en tots aquests béns en què els particulars hem de decidir què adquirim, i l'administració també, hi ha tota una sèrie d'elements que estan fora de la lògica purament mercantil, que són uns elements que podríem dir intangibles, o el concepte d'externalitats; és a dir, de cada vegada més els particulars tenim clar que hi ha tota una sèrie d'externalitats al voltant dels productes que adquirim. Doncs, l'administració també ha de ser conscient d'aquestes externalitats, i ha de ser conscient que no tot és el preu, sinó que a l'hora de decidir, tal vegada, comprar barat, potser, al final, li acaba sortint car. I això em fa pensar en la saviesa popular que ho diu: moltes vegades comprar barat surt car.

Doncs, això és exactament el que, d'alguna manera, aquesta proposició no de llei i tot el que hi ha al darrere de tot l'avanç que hi ha hagut en matèria de les clàusules socials i mediambientals, és entendre això, que comprar barat pot sortir car i que, per tant, hem de ponderar molt bé tots els elements en presència perquè, realment, la compra que fem sigui el més eficient possible.

I hi ha aquests elements intangibles que resulta que si a l'hora de comprar afavorim determinades formes socials d'organització, afavorim determinades formes d'organització dels treballadors de més proximitat, o afavorim determinades formes d'organització dels treballadors que garanteixen una cura més gran a problemàtiques intangibles com, per exemple, pot ser l'educació dels infants 0-3, doncs entenem que tal vegada la compra no més barata resulta que acaba tenint molts més beneficis.

I he volgut posar aquest exemple de les cooperatives per a educació 0-3, que és un cas, fins i tot, que -com molt bé s'explica en aquesta proposició no de llei- ja està emparat per la Llei de contractes del sector públic i per les directives europees; és a dir, no demanam... o la Sra. Riudavets no demana cap cosa... ara pensava en com en diuen els companys de la dreta, bolivariana, no?, sinó que demanam coses que estan absolutament emparades per Europa, que s'ha entès que, per exemple, per a determinats serveis socials és lògic restringir el tipus d'entitats que s'hi poden presentar, perquè ja se sap que, evidentment, hi ha algun tipus de prestació de serveis per als quals es necessita una especial cura, en què realment és molt important el tipus d'entitat que s'hi pot presentar.

En definitiva, per tot això, per tots aquests arguments i per tot el que també han dit tant la Sra. Riudavets com el Sr. Rosa, que subscric, votarem a favor d'aquesta proposició no de llei. Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Cabrera, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gracias, Sr. Presidente. Bueno, desde el Grupo Parlamentario Popular valoramos positivamente esta iniciativa, por tanto, anuncio que haremos un voto favorable a todos los puntos.

Efectivamente, como se ha expuesto por parte de la ponente, Baleares ya viene trabajando y se establecen directrices para la inclusión de cláusulas sociales y medioambientales en la contratación pública.

También estoy de acuerdo con lo que se ha dicho también por parte de los diferentes portavoces respecto a que los distintos sistemas de contratación pública son un mecanismo idóneo para incidir de manera positiva en el desarrollo de las políticas sociales y medioambientales, a través de la introducción de los procedimientos de contratación de cláusulas de contenido social y medioambiental que fomenten que las empresas adopten medidas de responsabilidad social.

Recordar que en septiembre de 2023 se crea también la Comisión asesora y de seguimiento, aquí, en el Govern, de cláusulas sociales y medioambientales para la participación y el debate con los agentes sociales y medioambientales y otras entidades, con el objetivo, precisamente, de recoger sugerencias, compartir información, dar transparencia a los resultados o debatir los avances de estas materias. Por tanto, forma parte también importante de la línea que propone el partido proponente.

Brevemente, pasaré a dar el sentido de voto respecto de los puntos que propone.

En cuanto al punto 1 haremos, como he dicho, voto favorable y recordar que ya se han publicado las guías para la incorporación de las cláusulas en los pliegos de contratación. De hecho, en estos momentos, si no nos equivocamos, se están revisando.

En cuanto al punto 2, también haremos un voto favorable puesto que la experiencia demuestra que en las nuevas normativas es básico el conocimiento por parte del personal técnico que las han de aplicar, para que, efectivamente, las normas que se dicten consigan los objetivos que se persiguen. En el momento en que estas guías estén revisadas, está prevista ya la realización de este tipo de jornadas que se proponen para las unidades de contratación administrativa y servicios promotor.

En cuanto al tercer punto, de incorporación de una cuota mínima de contratos públicos para empresas de economía social, cooperativas y empresas de inserción, recordar que ya existe esta cuota y que en el acuerdo del Consell de Govern de 2022, donde se estableció este 10%, con el objetivo, precisamente, de promover su participación en la contratación

pública e impulsar este desarrollo del tejido empresarial socialmente responsable. Por tanto, insisto, evidentemente, lo apoyaremos.

En cuanto al punto 4, decir que las guías establecen posibles criterios que valoran positivamente las empresas que demuestran experiencia y capacidad técnica en la implementación de prácticas de justicia social y sostenibilidad ambiental, siempre que estén relacionadas con el objetivo del contrato. Por tanto, entendemos que ya se está trabajando en ello también.

La propuesta de crear mecanismos de seguimiento y evaluación para monitorizar la aplicación de las cláusulas sociales y medioambientales, que recogen ustedes y que proponen en el punto 5, decir que se hacen informes sobre la aplicación de estas cláusulas en los procesos de contratación pública y sobre los contratos reservados. De hecho, se presentaron, nos informan, en marzo de 2024 los informes referidos a 2021 y se está trabajando en los informes de 2023.

Y para finalizar, y en la línea del sentido de voto que hemos expresado en los puntos anteriores, también apoyaremos el punto 6, en cuanto a los informes anuales, y el punto 7, para el impulso de acciones coordinadas con los consejos y los ayuntamientos en esta contratación responsable.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Cabrera. Tiene la palabra por contradicciones el grupo proponente, por un tiempo máximo de cinco minutos.

LA SRA. RIUDAVETS I SUÁREZ:

Gràcies, president, i moltes gràcies a tots els grups pel suport. És cert que no és res nou i que realment és fer complir la llei, però és significatiu que el sector, que fa poc va fer aquella jornada per conscienciar encara més de la necessitat, veu que no és així, que no es fan aquests contractes reservats, aquesta quota de mercat, que no es té en compte la inclusió d'aquestes clàusules socials. Crec que tots estam molt conscienciats i ha de ser així i és importantíssim que avui li donem suport, i l'objectiu principal és aquest, és aconseguir aquesta compra pública responsable i fer efectives totes aquestes mesures que ja existeixen.

Realment es valora molt positivament tant la comissió de seguiment que s'ha posat en marxa com que les guies ja es revisin, això serà molt important, que existeixin unes guies i que tota l'administració pugui acudir a aquestes guies i a partir de les quals es pugui fer una formació interna de tots els tècnics que han de fer aquestes licitacions i han de desenvolupar els documents. Em sembla..., ho valor molt positivament i s'agraeix.

És cert que la quatre ja existeix, ara hem d'aconseguir que realment surtin. Si tenim les guies i es fa la formació, segurament serà un pas molt important perquè això es dugui

endavant. I revisar i estar-hi a sobre que aquestes coses es fan és l'objectiu que hem de complir.

Res, donar les gràcies i el suport.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sra. Riudavets. Acabado el debate, pasamos a votar la Proposición no de ley RGE núm. 7198/24. Votamos.

12 votos a favor, 1 en contra.

En consecuencia, queda aprobada la Proposición no de ley RGE núm. 7198/24, relativa a la inclusión de las cláusulas sociales y medioambientales en la contratación pública de las Islas Baleares.

2) Proposició no de llei RGE núm. 9091/24, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a ajudes del Pla de recuperació, transformació i resiliència.

A continuación pasamos a debatir la Proposición no de ley RGE núm. 9091/24, presentada por el Grupo Parlamentario Popular, relativa a las ayudas de fondos del Plan de recuperación, transformación y resiliencia. Para su defensa, por parte del Grupo Parlamentario Popular, tiene la palabra el Sr. López, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Muchas gracias, presidente. El plan de recuperación, transformación y resiliencia de España es una herramienta fundamental para el fortalecimiento económico y social. Este plan, financiado por los fondos europeos Next Generation, tiene como objetivo promover la transición energética, la transformación digital, impulsar un crecimiento sostenible e incluso mediante el aumento de la productividad y el crecimiento potencial y fortalecimiento de las PYME.

Esta proposición no de ley aborda un aspecto esencial para maximizar el impacto de los fondos del Plan de recuperación, transformación y resiliencia, esta iniciativa tiene como propósito impulsar cambios administrativos que mejoren el acceso y la eficiencia en la gestión de estos fondos, facilitando así la recuperación económica, la transición energética y la transformación digital. El plan de recuperación es un instrumento fundamental para el futuro de nuestra economía y sociedad, los fondos europeos Next Generation fueron diseñados para fomentar la sostenibilidad, el crecimiento y la modernización de sectores clave de nuestra economía. Sin embargo, la burocracia actual se ha convertido en un obstáculo que impide que el espíritu de este plan se traduzca en acciones concretas y efectivas.

A modo de ejemplo de los retos actuales, en el año 2023 se quedaron sin gestionar unos 220 millones de euros en fondos Next Generation, recursos que podrían haber sido de gran ayuda para nuestras PYME y ciudadanos.

El exceso de trámites burocráticos está desincentivando a muchos potenciales beneficiarios. Para que una pequeña empresa o particular reciba apenas 3.000 euros de ayudas debe

gestionar múltiples documentos, como proyectos, boletines, certificados y permisos, lo cual complica enormemente el proceso y disuade a muchos de solicitar las ayudas. Esto es algo que debemos resolver de manera urgente.

Los tres puntos que se contemplan en la PNL, que consideramos básicos, son: primero, revisión de las bases reguladoras. Simplificar los procedimientos administrativos es esencial, actualmente muchas pequeñas y medianas empresas, así como entidades locales, encuentran barreras excesivas que ralentizan el acceso a los fondos y el impacto positivo de los proyectos. Necesitamos unas bases que permitan una gestión ágil y segura, incentivando la participación y generando confianza en los beneficiarios.

Como punto 2, tenemos fomentar la digitalización. La tecnología ofrece herramientas para agilizar enormemente la tramitación de solicitudes y el seguimiento de los proyectos. Mediante plataformas digitales adecuadas podríamos reducir tiempos de espera, minimizar errores y simplificar la experiencia del usuario. Esto es especialmente relevante para las pequeñas empresas y entidades locales, que a menudo carecen de los recursos o personal necesario para gestionar procesos largos y complejos.

Y como punto esencial 3, sería evaluación y seguimiento continuo. Es esencial establecer mecanismos de evaluación de las medidas de simplificación implementadas, lo cual permitirá medir suficiencia y ajustar rápidamente, cuando sea necesario, esta transformación. La transparencia y eficiencia en el uso de estos fondos públicos deben ser una prioridad. Los fondos del Plan de recuperación representa una oportunidad única para transformar y fortalecer nuestro tejido productivo, promover la innovación y construir un futuro más sostenible, pero si no abordamos la complejidad administrativa que rodea estos fondos, limitaremos su potencial y desperdiciaremos recursos que pueden marcar la diferencia en la vida muchas personas y empresas.

Esta PNL realmente se ha presentado, vista la experiencia y visto el transcurso del tiempo, analizando un poco cuáles son los mayores problemas, sobre todo para PYME y pequeños comercios donde tienen poco personal, donde el conocimiento es realmente la experiencia en el sector que se dedican, y les estamos exigiendo un conocimiento, en muchas ocasiones, de temas los cuales desconocen y por los cuales tampoco tienen unos ingresos y una facturación suficiente para contratar.

¿Qué les pasa a estas empresas? Que muchas veces arriesgan invirtiendo para conseguir estos fondos Next Generation y luego, por problemas administrativos, por problemas en forma, no consiguen o no obtienen estas ayudas, pero sí que han hecho las inversiones, y esto les está creando un grave problema.

Muchísimas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. López. Por parte del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca tiene la palabra el Sr. Rosa, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Sr. Rodríguez, hi ha una esmena del Grup Socialista, que encara no ha intervingut.

EL SR. PRESIDENT:

Perdó, tenen vostès raó. El Grup Parlamentari Socialista ha presentat l'esmena [RGE núm. 14836/24](#) i, per a la seva defensa, té la paraula el Sr. Bona, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. BONA I CASAS:

Gràcies, Sr. President. Bé, està molt bé demanar que es flexibilitzin les condicions i, de fet, s'ha fet en diverses ocasions, s'han flexibilitat terminis, com els que va flexibilitzar l'addenda al Mecanisme de recuperació i resiliència, que el Sr. Costa va voler ignorar quan no va incloure les partides corresponents al pressupost del 2024 i que li vàrem fer esmenes per terra, mar i aire en recordar-li que existia aquesta addenda. En conseqüència, una gran part d'aquells fons i projectes s'han acabat perdent perquè el Govern no tenia cap intenció de gestionar-los.

I, de fet, el cas més flagrant va ser quan el mateix Partit Popular va enregistrar una proposició no de llei a la Comissió d'Hisenda en què demanava flexibilització del programa UNICO, un projecte de connectivitat per a centres públics, comunitats de veïns, polígons i bons de connectivitat per a col·lectius vulnerables.

Nosaltres vàrem fer una esmena en què es deia que, si de cas, el que s'havia de demanar era tornar a flexibilitzar, perquè era un d'aquests programes que ja havia ampliat terminis, i el PP va haver de retirar la PNL a corre-cuita perquè el Govern va decidir tornar els diners sense ni tan sols treure la convocatòria. I, de fet, el Sr. Costa d'aquest fet en va presumir a la Comissió d'Hisenda en dir que era un programa que no interessava perquè la primera convocatòria que havia tret el govern anterior no havia tengut èxit.

I la realitat és que hi va haver una reunió entre el ministeri i les comunitats, el ministeri va flexibilitzar les condicions i la resta de comunitats com, per exemple, Galícia, sí que varen treure la convocatòria posterior, que no és que fos la segona convocatòria d'aquest programa que treia en el seu cas, sinó que era ja la tercera. I, és clar, en veure l'actitud d'altres comunitats que intenten aprofitar al màxim els fons que tenen en treure una, dues i tres convocatòries, si cal, per veure si maximitzen l'execució dels fons i, per altra banda, en veure el Govern de les Illes Balears, que sembla que es regeix per la llei del mínim esforç i es nega a gestionar, idè, tenim la sensació que, per molt que es flexibilitzin els programes i condicions, aquest govern senzillament no creu en els projectes, no té ganes de fer feina o cap de les dues coses.

I aquesta proposició no de llei, en concret, demana flexibilitzar la gestió dels procediments administratius. Perfecte. Però no entenem per què ara se'ls fa una muntanya la gestió d'aquests fons, quan vostès es varen dedicar a eliminar la direcció i vicedirecció de l'Oficina d'inversions estratègiques, que és qui coordina tota aquesta gestió i també estava destinada

a ajudar els destinataris finals com, per exemple, les PIME que vostè ha esmentat. És a dir, funcionaris que tenien un nivell d'experiència important en gestió de fons europeus, els han tret d'enmig. I és fins a un cert punt lògic que ara les coses no funcionin com a conseqüència de les decisions que varen prendre en el seu moment.

En concret, dins aquesta millora de gestió dels fons, creiem que s'hauria d'actuar també a nivell intern de les Illes Balears, i per això presentem aquesta esmena on demanam millorar la coordinació entre les institucions de les Illes Balears en matèria de fons europeus per tal de garantir que no es perd finançament. És un punt d'acord que vostès rebutjaren, com ja han fet altres vegades, i és que la situació és la següent: el Partit Popular i VOX han entrat a governar a diferents consistoris, a consells insulars i ajuntaments; aquests consells insulars i ajuntaments tenien assignats ja projectes en els quals ara els nous suposats gestors ja no hi creuen, o no volen dur a terme perquè troben que és molta feina i pensen deixar perdre els doblers. Idò bé, el Govern comptabilitza com a executat aquest fons, pel simple fet que considera que ja ha assignat els fons al consell o ajuntament corresponent i que la feina ja està feta.

Idò no, i si volen els pos un exemple, fa un any que se sap que l'Ajuntament de Palma ha renunciat a l'adquisició d'autobusos elèctrics i d'hidrogen de l'eix cívic de Cotlliure, de l'ampliació del Bicipalma i de la millora de l'EMT, són 13 milions d'euros que se'n van als fons. Idò bé, el Govern de les Illes Balears segueix comptabilitzant aquests fons com a executats, perquè aparentment deu ser incapaç de comunicar-se amb l'Ajuntament de Palma o senzillament no llegeixen el diari.

O, per exemple, també podem parlar dels fons que no pensa executar a l'IMAS, al Consell de Mallorca, o als centres de crisi 24 hores per a dones víctimes de violència de gènere, que a Mallorca han sobrat la meitat dels diners perquè han volgut comprar un pis a un polígon i a Menorca i a Eivissa no faran servir els fons.

I això té com a conseqüència que després surt el Sr. Antoni Costa al Ple d'aquest parlament a una interpel·lació a dir que no entén perquè se li parla de risc de pèrdua de fons europeus a la Conselleria d'Afers Socials si ell mira les estadístiques i veu que és la conselleria que més grau d'execució té. És clar, això passa perquè les dades que maneja el Govern no reflecteixen la realitat, i si la reflectessin igual hi seríem a temps a reassignar aquests fons a projectes que sí es vulguin dur a terme, si és que pensen gestionar res.

Així que, per favor, simplificació dels processos administratius, tota la que vulguin, simplificació de veres, no el projecte de llei omnibus que pretenen aprovar. I, de fet, un apunt en aquest sentit, l'única vertadera simplificació administrativa que hi ha en el projecte de llei omnibus és un projecte de robotització de processos que està finançat amb fons europeus i va sol·licitar i va treure la licitació el govern anterior.

Així que estam plenament convençuts de la necessitat de la simplificació administrativa, però no de la desregulació urbanística, no de la manca de gestió amb fons europeus i no de

deixar perdre finançament que ve d'Europa i que tant trobarem a faltar quan no hi sigui.

No volem haver de lamentar no haver-lo aprofitat, com passa, i votarem a favor de la iniciativa, però no presentin aquestes iniciatives per maquillar la seva manca de gestió. Res més.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Bona. Por parte del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca tiene la palabra el Sr. Rosa, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltíssimes gràcies, Sr. President, i gràcies, Sr. López, per la seva proposta, que entenc que és una proposta que es fa amb bona voluntat i amb la vocació, precisament, que els fons siguin el més útils possible, que arribin a la ciutadania i, en particular, a les empreses, a les petites i mitjanes empreses que vostè ha esmentat.

I abans d'entrar en detall del que proposa la proposició no de llei, m'agradaria fer una reflexió de què parlam quan parlam de per què funcionen o no funcionen els fons europeus o si arriben o no arriben. Jo crec que són tres elements diferents: per una banda, hi ha els criteris administratius, tant de solvència com de la credibilitat que ha de tenir un subvencionat, és a dir, quina traçabilitat han de tenir les administracions públiques respecte del fons, que són criteris que en la immensa majoria dels casos ens imposa la Unió Europea, que és ver que són rígids en la majoria dels casos, com ho són per als FEDER, com ho són per al Fons Social Europeu, com per a la pràctica totalitat dels fons europeus tens uns criteris molt rígids i que escapen de la decisió de cap govern, ni del d'Espanya ni del de les Illes Balears, i que, per desgràcia, doncs, són els que són.

Després hi ha els criteris que fixa l'Estat, que aquí podem entrar a valorar si són més bons o més dolents. La primera de les potes, aquests criteris de traçabilitat dels fons públics i criteris de selecció es fixen per garantir que els doblers van allà on toca.

Segon, quin disseny de les convocatòries fem? En termes generals, la immensa majoria dels fons que han arribat a les Illes Balears han arribat a través d'un reial decret que transfereix fons a les diferents comunitats autònomes, o alguns de forma específica a les Illes Balears, i després, el Govern de les Illes Balears que adapta les bases que ens fixa un reial decret a través d'unes convocatòries d'ajudes, sigui una o diverses. En alguns casos aquest reial decret serveix també per a contractació directa d'alguns projectes o d'algunes obres.

Pot ser que sigui millorable, tant el reial decret que ens marca les bases, com les pròpies convocatòries que es fan des de Balears, i aquí, òbviament, tot allò que es pugui simplificar dins els marcs que ens marca la Unió Europea, endavant.

I, per últim, si funcionaran o no funcionaran les ajudes en funció de la difusió que se'n faci o els canals de sol·licitud que es duuguin a terme. Quan parlem de simplificar -i m'agradaria saber exactament de què parlem-, perquè quan la Unió Europea ens obliga a una certa traçabilitat dels doblers, en això el Govern d'Espanya o de Balears no hi pot fer. I aquest és el principal problema que tenim a l'hora de dissenyar les convocatòries d'ajudes, que s'han de demanar una sèrie de documents als particulars i a les empreses, que en molts casos dificulta precisament aquesta agilitat a l'hora d'arribar al fons.

I és lesiu, certament, és lesiu, però, quan parlem de milers de milions d'euros que s'han transferit des de la Unió Europea als estats, la Unió Europea vol garantir que quan es llancen convocatòries d'ajudes per a rehabilitació energètica, que es faci una rehabilitació energètica, i, per tant, que no s'inverteixi en calderes de gas i que no s'inverteixi en coses que no toca, i això requereix un certificat energètic abans de fer la rehabilitació energètica, un certificat energètic després de fer la rehabilitació energètica, diversos pressuposts. I tot això és lesiu, el que passa és que a mi m'agradaria saber de quina manera concreta ho proposen.

Tot i així, entenc que la proposta va amb bona voluntat, crec que, tot sigui dit, la immensa majoria de les convocatòries han exhaurit el termini de sol·licitud d'ajudes. Per tant, no sé massa bé com d'útil serà aquesta proposició no de llei, però, bé, tot allò que es pugui repensar per ajudar que es faci ús dels fons endavant.

A mi sí que m'agradaria fer un apunt sobre el punt 2 de la proposta, que parla de la digitalització. Pel que jo sé, era condició *sine qua non* per treure la convocatòria que els processos fossin digitals; per tant, no crec... vaja, que jo sàpiga, no hi ha cap ajuda que s'hagi tret en paper. De fet diria, Sr. López, que de vegades aquest és un fre per a moltíssima gent que no té un certificat digital. I aquí és on hi ha el problema, pens.

Dit això, donarem suport. Esper que acceptin l'esmena del Grup Socialista, que també va en la bona voluntat que aquests fons arribin allà on han d'arribar.

Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gracias, Sr. Rosa. Por parte del Grupo Parlamentario de Mixto tiene la palabra el Sr. Castells, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. I jo també pens que la proposició no de llei està formulada amb la màxima bona intenció, com normalment ens té acostumats el Sr. López, amb el tipus de proposicions no de llei que sotmet a la consideració d'aquesta comissió. Però jo crec que realment planteja un problema que té molt difícil solució, que és una tensió que sempre hi ha entre la simplificació i les garanties, això que el Sr. Rosa, doncs, també ha dit de la traçabilitat; és a dir, d'una banda, volem que tot sigui molt simple, però, d'altra banda, tenim una

responsabilitat en la bona gestió dels doblers públics. Per tant, aquest equilibri sempre és difícil d'aconseguir.

Dit que crec que la proposició no de llei està formulada amb la màxima bona intenció, crec que, d'alguna manera, i permeti'm que li digui així, tira una mica pilotes fora, en el sentit que moltes vegades el problema no és tant de l'Administració de l'Estat, sinó, com també molt bé ha explicat el Sr. Rosa, de les administracions territorials que han d'implementar aquests programes estatals en el seu territori, i que, precisament, si una administració està molt digitalitzada és l'administració de l'Estat; és a dir, moltes vegades és l'última milla, com si diguéssim, la comunitat autònoma o l'ajuntament, etc., qui gestiona aquests doblers que realment no té tots aquests elements de digitalització.

Per aquests motius, nosaltres, tot i estar d'acord amb la filosofia, la veiem una mica desconnectada de la problemàtica real, el que farem serà abstenir -nos.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. Castells. Procede ahora la suspensión, por un tiempo máximo de... Pues no, no la suspendemos. En ese caso, para fijar su posición y saber si se aprueba o acepta las enmiendas, tiene la palabra el Sr. López, por un tiempo máximo de cinco minutos.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Muchas gracias, presidente. Bé, jo el que sí puc, i agraeix la part de la comprensió pels grups, ha estat una proposta en positiu i constructiva, tant fins al punt, Sr. Bona, que jo, si s'hi fixa, vostè ha posat damunt la taula tot el que vostè creu que no es fa o això; jo no he parlat de gestió passada, perquè crec que no contribueix en res a aquesta PNL. És a dir, aquesta PNL és una PNL constructiva en positiu, no és una PNL on jo he vingut a tirar-li a vostè els plats perquè vostè me'ls tiri, per açò jo no he volgut parlar ni d'expedients ni d'açò, perquè crec que no ens aporta res i crec que en aquestes comissions hi som per intentar entre tots trobar punts de connexió que vagin cap endavant.

Estic d'acord amb allò de la digitalització que ha dit el Sr. Rosa, el major problema..., per açò jo aquí he esmentat molt les PIME, perquè tant a Mallorca, a Menorca com a Eivissa la majoria de les empreses són d'1, 2, 3 treballadors, i tu, quan a un treballador, posarem una persona que es dedica a instal·lacions elèctriques o a un altre tipus d'instal·lacions, li dius que *tiene que digitalizar y tiene que tener un certificado digital*, se li fa un món, perquè no és la seva feina. I jo crec que aquí l'administració sí que s'ha de plantejar posar mitjans per ajudar aquesta gent.

No vol dir baixar igual els sistemes de control, però sí posar una mà d'ajuda i posar qualcú que pugui tutoritzar tota aquesta gent, que tenguem *como donde acudir*. La gent en açò... ho hem vist amb gent que ha demanat per la transició energètica, per a plaques i tot, les famílies s'han tornat boges. I, a més, és un tema que jo a Menorca m'he trobat molt, que gent ha fet la

inversió, que es pensava que l'ajudarien amb ajudes, i que després s'ha trobat que per qualsevol punt administratiu li han denegat. Aquest és el punt.

I jo li dic, i tenia dubtes, Sr. Bona, sobre què fer amb la seva esmena, però, veient de ver la visió tan poc constructiva que m'ha dut a l'anàlisi, no li acceptaré, i tenia dubtes perquè de ver quan s'intenta fer quelcom consultivament, a mi ara em queden dubtes de quin era el fons d'aquesta esmena que vostè ha presentat.

I moltes gràcies a tots els grups.

Y gracias, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sr. López. Acabado el debate, pasamos a votar la Proposición no de ley RGE núm. 9091/24. Votamos.

La proposición queda aprobada por unanimidad.

En consecuencia, queda aprobada la Proposición no de ley RGE núm. 9091/24.

Y, sin más asuntos que tratar, se levanta la sesión.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
